

udstillingen indtaget en hæderlig Plads og er i rigeligt Maal blevet anerkjendt, saaledes som det ogsaa ses af det nævnte Bilag. Omkostningerne ere blevne holdte indenfor en lille Sum ved den store Sparommelighed, som er bleven iagttaget, og navnlig skyldes dette ogsaa den Omstændighed, at det lykkedes at formaa Slotsgartner Rothe, som befandt sig i Udlandet, til at paatage sig Sværvet som Kommissarius, hvorved der spares Rejseomkostninger med videre. Jeg skal her bemærke, at der fra Lydslands Side var udtalt Ønske om Ud nævnelser af en saadan Kommissarius. Saaledes er det lykkedes at holde Udgifterne indenfor et ringe Beløb og dog at opnaa et ganske højt Resultat, idet vort Hævebrug er blevet repræsenteret paa en smuk Maade. Naar Udgifterne nu negtes, beklager jeg, at Indenrigsministeriet ikke ser sig i Stand til at opfylde det Løfte, som er givet Hæveselskabet, hvis Midler ere temmelig begrænsede, og som jeg tror, man fra alle Sider erkjender virker heldigt, ikke alene i den høiere Hævekunsts Interesse, men ogsaa paa den økonomiske Hævekunsts Omraade over hele Landet. Det vilde derfor gjøre mig ondt, om det høie Thing vilde negte denne lille Bevilling, hvilket, som sagt, vil komme til at gaa ud over det danske Hæveselskab.

Bøffen: Til hvad den høitærede Finantsminister udtalte angaaende Forslagene under Nr. 2 og 3, skal jeg bemærke, at ogsaa jeg har opfattet Forholdet saaledes, at der, naar Forslagene ere vedtagne, ikke vil blive Spørgsmaal om Efterbetaling til de vedkommende Personer for de forløbne Finantsaar, men derimod vil Spørgsmaalet om, hvorvidt en ny Pensionslov overhovedet skal gjøres anvendelig, ikke være foregrebet herved. Dette Spørgsmaal har ikke været Ojenstand for Overretelse i Finantsudvalget, da denne Sag ikke foreligger til Behandling der, men i et andet Udvalg, og jeg tør ikke paa dette andet Udvalgs Vegne udtale Noget om, hvorvidt man vil være tilbøielig til at frasalde Fordringen om, at en ny Pensionslov overhovedet skal gives Anvendelse paa Personer, som ere i dette Tilfælde. Det altsaa dette Spørgsmaal staar aabent, tror jeg, at Alle maa være enige om, at der herefter ikke bør blive Spørgsmaal om Efterbetaling for de forløbne Finantsaar. — Angaaende Forslaget under Nr. 6 udtalte den høitærede Finantsminister, at han vilde anse sig bemyndiget til at anvende det paagjældende Beløb ogsaa ud over det indeværende Finantsaars Grændser. Derfor Beløbet ikke kommer til Anvendelse i indeværende Finantsaar, tror jeg dog, at det i ethvert Fald vil være det Hensigtsmæssigste og det med god Orden bedst Stemmende, at Beløbet gjenoptages paa Tillægsbevillingen for næste Aar. Den høitærede Finantsminister mente, at Kravene vilde fremkomme et efter et, og at Summen vilde blive udbetalt stykvis, men jeg

tror ikke, dette vil ske, thi da samtlige de vedkommende Grundeiere have reist Sagen, vil der vistnok ogsaa kun blive Spørgsmaal om at udbetale Beløbet paa een Gang, naar Sagen overhovedet reises. Forøvrigt er jeg fuldstændig enig med den høitærede Minister i, at det vistnok ikke vil være hensigtsmæssigt at sætte en Lagationskommission i Bevægelse for at afgjøre denne Sag, og da der overhovedet ikke vil kunne blive Spørgsmaal om nogen bestemt Afgjørelse af, hvilke Tab de vedkommende Lodsieere have lidt ved Anvendelsen af denne Lovsift, maa der gjøres et Skjøn gjældende, hvilket man vistnok uden Frygt tør overlade til den høitærede Finantsminister. Det Beløb, som er foreslaet, antager man omtrent vil komme til at svare til det, der vil blive Spørgsmaal om at udbetale. — Den høitærede Indenrigsminister har angaaende Forslaget under Nr. 7 udtalt sig i Overensstemmelse med Motiveringen. — Jeg tror ogsaa, at jeg paa Udvalgets Vegne kan udtale en Beklagelse over, at der er paadraget det danske Hæveselskab en Udgift, som det under en anden Forudsætning maaske ikke vilde have paataget sig, men dette kan ikke motivere en Efterbetaling af Statskassen overfor det Hensyn, som jeg har gjort gjældende ved min første Udtalelse. Jeg tror, at Administrationen maa gaa særdeles forsigtig frem med Hensyn til at give Private saadanne Løfter, der forudsætte en Bevilling af Statskassen. Jeg skal tilføje, at jeg har forstaaet den høitærede Indenrigsminister saaledes, at det var rigtig, naar jeg i min første Udtalelse sagde, at dette Løfte ikke var givet af den nuværende Indenrigsminister, saaledes at Ansvarer derfor i ethvert Fald falder længere tilbage. Jeg kan saaledes ikke med min bedste Villie tilraade det ærede Thing at gaa ind paa denne Bevilling, som den her er forlangt.

Steenstrup: Det kan naturligvis ikke falde mig ind at tro, at et enkelt Medlem imod hele Udvalget skulde kunne gjøre den ringeste Indskyldelse gjældende i dette Spørgsmaal, men jeg maa dog sige, at der ikke alene ligeoverfor Hæveselskabet, men i det Hele taget, saasnart der er Tale om Udgifter til Landbruget, synes at være Tilbøielighed i den danske Rigsdag til at formene, at Alt, hvad der angaar Landvæsenet godt kan passe sig selv. Man synes at mene, at vort Landbrug — altsaa ogsaa vort Hævevæsen — er saa udmærket, at enhver Understøttelse dertil direkte eller indirekte er komplet overflødig. Der er ikke Tale om fra Statens Side at anvende store Summer paa Landvæsenet; thi overfor den store Faktor, som dette er her i Landet, er den Understøttelse, der gives dertil paa Finantsloven, rent ud sagt, som en Draabe i Havet, men overfor dette Spørgsmaal er dette i høi Grad beklageligt. Jeg forstaaer Sagen saaledes, at den er en Reminiscens fra et tidligere Ministerium, eller